

række oplysninger (fra nogle kaptajner) om forsvarelsen af vintersejlad i Grønland med større vægt, end oplysningerne kunne bære. Til grund for undersøgelsesudvalgets vurdering om, at grønlandsministerens besvarelse var ufyldstgørende og vildledende, lå den ikke direkte udtalte norm, hvorefter en minister har en forpligtelse til, når vedkommende besvarer et spørgsmål i Folketinget, at svare på en fyldstgørende og korrekt måde, således at væsentlige oplysninger ikke forties for Folketinget.²¹⁾ Undersøgelsesudvalgets vurdering blev sanktioneret af Folketinget, da man som afslutning på andenbehandling af et forslag til beslutning om rigsretstiltale mod Johannes Kjærbo vedtog en motiveret dagsorden, hvorefter man tog undersøgelsesudvalgets vurdering til efterretning og understregede det *beklagelige* i Kjærbo's embedsførelse. Sagen gav ikke i øvrigt anledning til konsekvenser, herunder rigsretstiltale.

Aaberg-sagen:²²⁾ Sagen vedrørte spørgsmålet om Statens Byggeforskningsinstituts afvisning af at anerkende, at et staldventilationsanlæg (konstrueret af fabrikant C.P. Aaberg) havde særlige egenskaber af betydning for staldklimaet samt sagsbehandlingen i forbindelse hermed. Efter sit kommissorium skulle kommissionsdomstolen i sagen alene vurdere, om ansatte i den offentlige forvaltning, men ikke ministre, havde gjort sig skyldige i fejl og forsømmelser. Da forskellige boligministre havde deltaget i sagsbehandlingen og truffet afgørelser i sagen, måtte kommissionsdomstolen imidlertid konstatere, at den ikke kunne komme uden om at foretage en vurdering af forskellige boligministres embedsførelse i forbindelse med besvarelser af spørgsmål fra folketingsmedlemmer. Vurderingen blev foretaget på grundlag af en norm for *korrekt information* af Folketinget, men domstolen fandt ikke, at der var blevet misinformeret el-

ler givet urigtige oplysninger. Sagen fik derfor ikke retlige eller politiske konsekvenser i forhold til de involverede ministre.

Dagpengesagen:²³⁾ Kernen i dagpengesagen var, om staten var berettiget til at udbetale refusion af arbejdsløsheds-kassernes udgifter til dagpenge m.v. på forskud, samt hvorledes der burde forholdes med renteafkastet af de forskud, som kasserne modtog. Der blev først foretaget en dommerundersøgelse af sagen, der konstaterede en række fejl og forsømmelser, men som ikke tog stilling til den individuelle ansvarsplacering. Efter betydelig politisk strid med beskyldninger om politisk forfølgelse vedtog Folketinget at opfordre regeringen til at nedsætte en kommissionsdomstol med det sigte at foretage den individuelle ansvarsplacering. I sin vurdering af de involverede ministres ansvar lagde kommissionsdomstolen til grund, at embedsmændenes manglende rådgivning diskulperede ministrene. Vurderingen af de to arbejdsministres manglende initiativer blev overladt til Folketinget, men med en vis ledsagende præmisangivelse. I sin stillingtagen til beretningen lagde Folketingets flertal disse præmisser til grund, både for den retlige og den politiske vurdering af ministrenes embedsførelse.²⁴⁾ Dommerundersøgelsen vurderede i modsætning til kommissionsdomstolen sandhedsværdien af en række svar og redegørelser fra arbejdsministeren til Folketinget og lagde i den forbindelse en norm om *korrekt og fyldstgørende information* til grund. Dommerundersøgelsen konkluderede, at ministrenes svar på visse punkter havde været ukorrekte og ufyldstgørende. Justitsministeriet anfægtede dommerundersøgelsens kritik af ministrenes svar,²⁵⁾ men Folketingets flertal tilsluttede sig *kritikken*.

Folketinget erklærede sig dog enig med Justitsministeriet i det generelle synspunkt, at besvarelser af folketings spørgsmål i sagens natur

²¹⁾ Kjærbo'sagen var den reelle anledning til, at ministeransvarlighedsloven i 1964 og ikke mindst lovens § 5, stk. 2, blev gennemført. Urigtige eller vildledende oplysninger eller fortielser i forbindelse med besvarelse af folketings spørgsmål ville på daværende tidspunkt kunne begrunde et strafansvar efter straffelovens §§ 156 og 157 om (forsætlig) ikke-opfyldelse af tjenesteplichter m.v. Jens Peter Christensen anfører i Ministeransvar, side 362, at vurderet i forhold til ministeransvarlighedsloven, således som den blev vedtaget i 1964, ville Kjærbo's svar i objektiv forstand kunne henføres under lovens § 5, stk. 2.

²²⁾ Sagen er udførligt omtalt i Ministeransvar, kapitel 14 og kapitel 20.2.

²³⁾ Sagen er udførligt omtalt i Ministeransvar, kapitel 11 og kapitel 20.2.

²⁴⁾ Kommissionsdomstolens beretning i anledning af undersøgelse af statens forskudsvisse udbetalinger til arbejdsløsheds-kasserne til dækning af udgifter til arbejdsløshedsdagpenge mv. Beretning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 30. maj 1986, Folketingstidende 1985-86, tillæg B, sp. 2355 ff.

²⁵⁾ Justitsministeriet anførte, at besvarelsen af folketings spørgsmål m.v. i sagens natur måtte være relativt kortfattede, således at besvarelserne koncentrerer om det væsentlige i spørgsmålet.